

# SZKOŁA PODSTWOWA IM. KAWALERÓW ORDERU UŚMIECHU W DASZEWICACH

## ANALIZA WYNIKÓW BADAŃ ANKIETOWYCH – WYŁONNIENIE CZYNNIKÓW CHRONIĄCYCH I CZYNNIKÓW RYZYKA

Rok szkolny 2025/2026

Analizując wyniki badań można wnioskować, iż dla uczniów szkoła jest miejscem, gdzie zwraca się uwagę na zdrowie i dobre samopoczucie uczniów, a nauczyciele pomagają wychowankom w rozwiązywaniu ich trudności. Nauczyciele zauważają dobre strony, umiejętności uczniów a 76% z nich ocenia **pozytywnie atmosferę panującą w szkole**. Można więc wskazać atmosferę szkoły oraz relacje nauczyciel – uczeń jako czynniki chroniące w środowisku uczniowskim. 90 % uczniów przyznaje, że w szkole są jasno określone zasady i że stara się ich przestrzegać. Mimo, że uczniowie lubią kolegów ze swojej klasy, 60 % czuje, że są lubiani i akceptowani, to 30% nie potrafiło określić stosunku do siebie wybierając odpowiedź – ”trudno powiedzieć”. **Przemoc rówieśnicza** ujawniająca się w relacjach między uczniami będzie zaliczana do czynników ryzyka 72% uczniów wskazało na brak doświadczenia przemocy ze strony rówieśników a 28% deklaruje iż w ostatnim roku zetknęło się z zachowaniem przemocowym prawdopodobnie ze strony uczniów spoza klasy. Ponad 70% uczniów deklaruje, że spędza czas w sposób aktywny z kolegami lub zajmując się swoim hobby.

**Relacje dziecko - rodzic** oparte na zaufaniu będą zaliczane do czynników chroniących. Analizując wyniki badań można wskazać na psychologiczne czynniki chroniące związane z identyfikacją uczniów z normami rodziców, a także poczuciem wsparcia z ich strony, przy jednoczesnym i jednoznacznym braku akceptacji i tolerowania środków psychoaktywnych wśród dzieci i młodzieży. Można zauważyć, że **czynniki psychologiczne a więc nadmierna wrażliwość i nieśmiałość, niska samoocena** co wskazuje około 40% uczniów to obszar, który można uznać za psychologiczne czynniki ryzyka. Podobnie **umiejętność asertywności** są na poziomie, który może w sposób niewystarczający wspierać uczniów w kontekście unikania zagrożeń lub radzeniu sobie z nimi w adekwatny sposób. W środowisku społecznym istotne byłoby propagowanie postawy jednoznacznie potępiającej

stosowanie używek a także edukacja i zwiększanie świadomości uczniów na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych.

W kontekście czynników ryzyka w obszarze psychospołecznym uczniów właściwe wydaje się kontynuowanie dotychczasowych działań profilaktycznych oraz edukacyjno-informacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem psychoedukacji związanej ze szkodliwością substancji psychoaktywnych, w tym e- papierosów. Ważnym elementem pracy szkoły będzie również motywowanie uczniów do realizacji marzeń, pasji i zainteresowań, co stanowi istotny czynnik chroniący przed zachowaniami ryzykownymi.

Kluczowym obszarem działań będzie rozwijanie kompetencji psychospołecznych uczniów. Planowane są zajęcia ukierunkowane na rozwój umiejętności regulacji emocjonalnej, asertywności i odporności psychicznej, a także wsparcie psychologiczno-pedagogiczne dla osób z niską samooceną. Uczniowie szczególnie wrażliwi i nieśmiali będą mogli korzystać z indywidualnych konsultacji. Równolegle podejmowane będą działania mające na celu rozwijanie umiejętności komunikacyjnych i współpracy w grupie, a także budowanie prawidłowych, opartych na wzajemnym szacunku relacji rówieśniczych. Szczególną rolę będzie odgrywać rozwijanie postaw asertywnych, które pozwolą uczniom jasno wyrażać swoje zdanie, stawiać granice oraz w sposób konstruktywny radzić sobie w sytuacjach presji rówieśniczej. Szkoła będzie kontynuować programy profilaktyczne przeciwdziałające przemocy rówieśniczej i cyberprzemocy. W tym roku nasza placówka jest także uczestnikiem akcji „Dzieciństwo bez przemocy”, a także warsztaty profilaktyczno-edukacyjne 3.0 z programu "Naucz, wytłumacz, pomóż", w ramach którego realizowane będą warsztaty dla uczniów naszej szkoły. Zajęcia będą koncentrować się na nowoczesnej profilaktyce i edukacji prawnej dostosowanej do wieku dzieci, rozwijaniu umiejętności społecznych, wzmacnianiu poczucia bezpieczeństwa oraz zapobieganiu zachowaniom ryzykownym. Celem szczegółowym będzie zmniejszenie występowania problemów emocjonalnych i zdrowia psychicznego u dzieci, wskazanie konstruktywnych sposobów radzenia sobie w trudnych sytuacjach oraz promocja współpracy z dorosłymi i instytucjami pomocowymi.

Kolejnym ważnym elementem działań będzie kształtowanie odporności dzieci i młodzieży na negatywne skutki sytuacji kryzysowych. Uczniowie będą uczyć się korzystania z własnych zasobów wewnętrznych – takich jak marzenia, cele życiowe, wartości ogólnoludzkie, więzi z innymi ludźmi, talenty i umiejętności – aby w konstruktywny sposób

radzić sobie z trudnościami. Istotnym elementem budowania samooceny będzie angażowanie dzieci w działalność szkolnego koła wolontariatu, samorządu, propozycje różnorodnych konkursów, aktywności, w których uczniowie będą mogli realizować swoje pasje, pokonywać trudności i podejmować różne wyzwania.

Zasadne jest podtrzymywanie i rozwijanie działań profilaktycznych oraz edukacyjnych, które wzmacniają czynniki chroniące i jednocześnie zwiększają odporność uczniów na zagrożenia. Dzięki pracy wychowawców, specjalistów oraz realizacji warsztatów szkoła zamierza stworzyć środowisko sprzyjające poczuciu bezpieczeństwa, budowaniu prawidłowych relacji w grupie, wspieraniu prawidłowego rozwoju społeczno–emocjonalnego i ograniczaniu ryzyka podejmowania zachowań problemowych.